

P. Grotkowiak

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 5 MARCA 1942r.

/ Poranny. /

I.

Dobyczące Polski.

STAVANGER po niemiecku, 3. III. godz. 17.00.

Producenci sukna w Bielsku na G/Śląsku utworzyli związek dla odrodzenia wielkiej tradycji sukiennictwa bielskiego. Minister handlu Rzeszy uznał związek za instytucję o znaczeniu społecznym i przyznał mu specjalne przywileje.

WEICHELESENDER po polsku, 3. III. godz. 10.00.

Odbudowa rzemiosła polskiego w Galicji postępuje naprzód. Otwarto również znaczną liczbę sklepów, z których wiele było uprzednio zlikwidowanych przez władze sowieckie i przekształcane na kooperatywy obecnie rozwiązane.

ZEESEN po angielsku 3. III. godz. 2.00.

Gen. Gubernatorstwo Polski rozszerza swe 32 fabryki przetworów owocowych. 20 fabryk które dotąd produkowały syropy /molasses/ przejdą na produkcję marmelady.

RADIOSTACJI IM. T. SZEWCZENKI, po polsku, 3. III. godz. 21.30.

Znaczna liczba pisarzy polskich znajduje się poza granicami kraju, w Londynie, New Yorku, a najwięcej w ZSRR. Wśród tych ostatnich znajdują się Wanda Wasilewska, Władysław Broniewski, Tadeusz Peiper, Elżbieta Szemplińska, Włodzimierz Słobodnik, Janina Broniewska, Ksawery Pruszyński, Adam Ważyk, Herminia Naglerowa, Leon Pasternak, Jerzy Putrament, Marian Jordan, Roman Werfel, Stefan Jędrychowski, Wiktor Grösz i inni.

Wanda Wasilewska jest komisarzem pułkowym armii czerwonej. Wielu pisarzy polskich pracuje w redakcji Nowych Widnokręgów. Ksawery Pruszyński jest attache prasowym Ambasady polskiej. Wszyscy pracują nad przygotowaniem zwycięstwa nad Hitlerem i wyzwoleniem Polski z jarzma faszystowskiego.

Recytacje: wiersz A. Ważyka - "Trzecia jesień", ustęp z książki Pruszyńskiego "Droga wiodła przez Narwik", wiersz Pasternaka "Ulica Kochańskiego", "Słobodnika" "Cienie", Szemplińskiej "Victoire" i Andrzeja Bojarewicza "Cała Polska - Grunwaldem".

Przemówienie Wandy Wasilewskiej wygłoszone do Polaków w Sabatowie: Wrzesień 1939r. pozostawił z Ojczyzny naszej zgliszcza i rozrzucił nas po całym świecie. Ci co pozostali w Kraju, są od 2-ch lat gnębieni, traktowani jak niewolnicy, mordowani. Niemcy niszczą kulturę polską. Dziś gdy runęły plany faszystowskie błyskawicznego rozgromienia Sowietów, gdy pali im się ziemia pod stopami, zmienił się ton propagandy niemieckiej. Radioścacja krakowska nadaje płomienne apele do Polaków, zywając do zapomnienia o przeszłości i dowodząc, że to co się stało po wrześniu 1939r. niema znaczenia. Lecz my, Polacy, nie zapomnimy! Dopóki choć jeden żołdak niemiecki będzie na naszej ziemi. Żadna ziemia nie była tak zdeptana i opluta jak ziemia polska. Tylko krew może zmyć z niej hanbę wrogoego jarzma. Dziś, gdy Związek Radziecki walczy z niewidzianym w dziejach bohaterstwem, a cały świat demokratyczny sprzymierzył się przeciw wrogom kultury, nastąpiła pora. My, Polacy, którzy walczyliśmy i pracujemy w Zw. Sowieckim wzywamy was do walki!

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

NEW YORK N.B.C. po angielsku, 4. III. godz. 16.00.

Donoszą z Vichy, że według wstępnych obliczeń podczas nalotu na Paryż zostało zabitych 440 osób a co najmniej drugie tyle rannych.

Daladier oświadczył na procesie w Riom, że przemysłowcy francuscy sabotowali wszelki wysiłek wojenny.

ANKARA po turecku, 3. III. godz. 19.15.

Obie strony przygotowują się gorączkowo do starcia w Europie. Jest rzeczą znamionną, że podczas gdy Niemcy skrzętnie ukrywają wszelkie dane dotyczące produkcji, Amerykanie nie tylko podają szczegółowe cyfry, lecz nawet je reklamują. Drugą znamionną rzeczą jest to, że państwa Osi przygotowują się najwyraźniej na krótki okres walki, - na wiosnę i lato b.r., zaś W. Brytania a zwłaszcza Stany gromadzą zapasy i budują fabryki przygotowując się do długiej wojny.

Z doniesień japońskich wynika, że w bitwie morskiej ~~raz~~ w pobliżu Jawy, że strony Aliantów wzięło udział 12 krążowników, ponieważ zaś flota holenderska na Dalekim Wschodzie miała 4 krążowniki, należałoby wnosić, że pomoc Aliantów wyraziła się w wysłaniu 8 krążowników, co wydaje się cyfrą wysoce przesadzoną.

W Szwecji liczą się z tym, że W. Brytania pod naciskiem Sowietów może rozpocząć atak w Europie północnej i prasa szwedzka ostrzega, że Szwecja może być łatwo wciągnięta do wojny i nawołuje do wzmocnienia siły obronnej państwa.

OVIEDO, po hiszpańsku, 3. III. godz. 14.30.

/ Rozgłosnia hiszpańska /

Dziennik argentyński Critica, drukuje oświadczenie Ministra spraw zagranicznych emigracyjnego rządu holenderskiego, że wojna na Pacyfiku będzie przegrana.

MOSKWA po rosyjsku, 3. III. godz. 11.00.

1. b. m. odbył się w Moskwie wiec przedstawicieli ludu łotewskiego. Przewodniczącym prezydium R. N. łotewskiej SRR prof. Kirchenstein oświadczył, że faszyci usiłują zniszczyć ziemię łotewską i kwiat narodu łotewskiego i wezwał lud łotewski do walki z odwiecznymi ciemiężcami. Sekretarz C. K. Kompartii Łotwy Pure mówił o osiągnięciach reżimu sowieckiego na Łotwie, porównując je z niszczycielską działalnością Niemców. Przemawiali ponadto pisarz łotewski Lipit /?/, przedstawiciel łotewskich jednostek w armii czerwonej Chuilas, sekretarz C. K. komsomołu Łotwy Bute, pisarz łotewski Karl Findel, komisarz rolnictwa łotewskiej SRR Donk, który podkreślił, że Niemcy wywłaszczyli z ziemi 75.000 włościan łotewskich, a wreszcie przedstawicielka kobiet łotewskich walczących u boku armii czerwonej Wiksina.

Wiec wystosował depezę do przyjaciela i nauczyciela wszystkich pracujących Stalina oraz wezwanie do ludu łotewskiego, by nie zaprzestał walki, gdyż dzień wyzwolenia zbliża się.

LUXEMBURG po niemiecku, 3. III. godz. 11.30.

Opinia niemiecka śledzi z wielką uwagą przebieg procesu w Riom, który wykazał w sposób niewątpliwy, że Francja kierowana przez Żydów i masonów dała się wciągnąć do akcji przez anglo-amerykańskich podżegaczy wojennych i wypowiedziała wojnę. W procesie tym, sądzeni są główni sprawcy wybuchu drugiej wojny światowej. Niestety sędziowie ku rozczarowaniu narodu francuskiego i reszty świata, nie próbują nawet rozważać kwestji odpowiedzialności za wojnę.

CALUNDBORG po duńsku, 3. III. godz. 17.35.

Podczas konferencji prasowej na Wilhelmstrasse, Dr. Schmidt oświadczył, że głównym zagadnieniem wiążącym się z procesem w Riom jest pytanie dlaczego Francja wypowiedziała wojnę, nie zaś sprawa drugorzędna - dlaczego Francja wojnę przegrała.

III.

O g ó l n e .

FRANKFURT po niemiecku, 3. III. godz. 18.45.

Nazwiska Wawella wiąże się bardzo wyraźnie z nieuniknionym marszem Anglii do przepaści. Poszczególne jego kwatery główne są stacjami odwrotu brytyjskiego.

PRAG po czesku, 3. III. godz. 9.00.

Z oświadczeń Franka wynika niezbicie, że Benesz zdradził naród czeski wydając go bolszewikom. Prasa podkreśla, że tylko narodowy socjalizm ocalił Czechów.

Prasa drukuje oświadczenia przedstawicieli państw estońskiego, litewskiego i łotewskiego zadające kłam twierdzeniu moskiewskim, że Niemcy

odbrali w tych krajach ziemię rozdaną przez bolszewików i wykazujące że właśnie bolszewicy zniszczyli kraje bałtyckie.

LYON po francusku, 3. III. godz. 13.30.

Prof. Vincent w Paryżu wykrył nową toksynę tyfusową, która uważana jest za główny czynnik choroby.

RZYM po włosku, 3. III. godz. 20.45.

Władze węgierskie dowiedziawszy się, że niektórzy żydowscy właściciele winnic w okręgu Tokaju przedsięwzięli akty sabotażu dla zaprote-
stowania przeciw prawom o ochronie rasy, skonfiskowały winnice żydowskie przekazując je włościanom węgierskim. Żydzi odpowiedzialni za sabotaż zostali aresztowani.

RZYM po rumuńsku, 3. III. godz. 20.10.

W Tokiō utworzono przedsiębiorstwo pod nazwą Stowarzyszenie Su-
matry w celu eksploataowania bogactw naturalnych tej wyspy, dokąd przesie-
dlonych będzie 100.000 rodzin japońskich.

MOSKWA po rosyjsku, 3. III.

Godz. 6.00 - Prawda: Kobiety sowieckie stanowią wielką potęgę.

Godz. 7.00 - Robotnicy fabryki im. Lenina w Saratowie oświadczy-
li, że dzięki produkcji własnych działek będą mogli się obejść bez przy-
działu rządowych ziemniaków i jarzyn oraz w znacznym stopniu mleka i
mięsa.

Godz. 7.50 - W wielu składach i po różnych kątach w zakładach fa-
brycznych wciąż jeszcze znaleźć można wiele części maszyn i odpadków
metalowych, które niszczeją beczynnym. Należy niezwłocznie przystąpić
do systematycznej zbiórki.

Godz. 8.00 - Na terenach oswobodzonych rozpoczęła się już aktywna
praca partyjna.

Godz. 19.00 - Przemówienie Kałininā do konsomolū wiejskiego: należy
wyteżyc wszystkie siły by pomyślnie przeprowadzić siewy wiosenne.

ROZGLOSNIENIE AMERYKANSKIE - Depesze:

- Podsekretarz Stanu Borlo oświadczył, że system Lend- Lease jest
próbką pomocy jakiej po wojnie udziela bogate narody uboższym.

Korespondenci:

M. Agronsky: Sydney. - Nowy plan kampanii na Pacyfiku wypracowany
przez rząd australijski zmierza do utworzenia z Australii bazy dla ak-
cji ofensywnej przeciw Japończykom.

Handwritten text at the top left, possibly a date or reference number.

Second block of handwritten text, appearing as a list or set of notes.

Third block of handwritten text, continuing the notes or list.

Fourth block of handwritten text, possibly a signature or a specific entry.

Fifth block of handwritten text, appearing as a list or set of notes.

Sixth block of handwritten text, continuing the notes or list.

Seventh block of handwritten text, possibly a signature or a specific entry.

Eighth block of handwritten text, appearing as a list or set of notes.

Ninth block of handwritten text, continuing the notes or list.

Tenth block of handwritten text, possibly a signature or a specific entry.

Eleventh block of handwritten text, appearing as a list or set of notes.

Twelfth block of handwritten text, continuing the notes or list.

Thirteenth block of handwritten text, possibly a signature or a specific entry.

Fourteenth block of handwritten text, appearing as a list or set of notes.

Fifteenth block of handwritten text, continuing the notes or list.

Sixteenth block of handwritten text, possibly a signature or a specific entry.

Seventeenth block of handwritten text, appearing as a list or set of notes.

Eighteenth block of handwritten text, continuing the notes or list.

Nineteenth block of handwritten text, possibly a signature or a specific entry.

Twentieth block of handwritten text, appearing as a list or set of notes.

Main body of the document containing faint, mostly illegible text, possibly bleed-through from the reverse side or very light handwriting.

Small handwritten mark or number in the top right corner.